50e jaar. — Nr 74. Dinsdag 23 JUNI 1903.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dindags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever **Groote Markt, n° 37-39, Tongeren.**

ABONNEMENT

Driemaal per week **6** franks per jaar.
Twee » **5** »
Een » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen inhet blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 23 JUNI 1903.

NIEUWS
uit de stad en de provincie.

Paardenmarkt te Tongeren *DONDERDAG 23 JULI.*

HASSELT. — LIMBURGSCHE AMBACHTSCHOOL. — Zooals wij vroeger aangekondigd hebben, is een komiteit, gelast met de inrichting eener ambachtschool ingericht. Dit comiteit heeft zijne eerste zitting gehouden.

Na eene grondige bespreking, is er besloten geworden twee ondercomiteiten aan te stellen : het eerste zal een ontwerp van financieel plan opmaken, het tweede zal zich bezig houden met hetgeen de lokalen betreft. De leden van dit laatste onder-comiteit zullen zich naar Virton begeven om de inrichting der aldaar bestaande ambachtschool te bestudeeren en zich alzoo volkomen op de hoogte te stellen van al de vereischen welk een goed lokaal moet vereenigen.

De iever der leden van het comiteit en de bijtredingen welke talrijke nijveraars reeds aan hetzelve hebben doen geworden, doen voorzien dat deze gewichtige onderneming spoedig en allerbest zal gelukken.

ZEPPEREN. — *In Zepperen bosch* verschuilde sedert eenige dagen een booswicht ofwel een zot, die er de voorbijgangers aanhield, vrouwen en meisjes schandaliseerde, ja zelfs de huizen binnendrong in de afwezigheid der mannen en er onder bedreigingen geld vroeg.

De gendarmen hebben gelukkiglijk de band op den deugniet weten te leggen.

CAULILLE. — ONTDEKKING. — Op den Winterdijk heeft men insgelijks eene tamelijk dikke en uitgestrekte laag ijzergrond ontdekt.

SICHEN-SUSSEN-BOLRE. — UITSLAG VAN DEN PRIJSKAMP VAN 15 JUNI 1903. — *HOORNVEE.* — *Stieren*, 1e prijskamp (twee tanden en meer) 1e en 2e prijs, 30 fr. te verdeelen tusschen Dupuis «150» Emael en Nelissen «6» Sichen, 3e prijs, 10 fr. Jamar «28» Bolré.

2e Prijskamp (onder de twee tanden) 1e prijs 20 fr. Coenegracht «112» Laeffelt, 2e prijs 15 fr. Heynen «107» Sichen, 3e pr. 10 fr. Jamar «1,7» Bolré.

3e Prijskamp (kalveren voortkomende van ingeschreven ouders) 1e en 2e prijs 25 fr. verdeeld tusschen Monnsert «196» Fall-Mheer en Stevens «174» Riempst.

Koeien, 1e prijskamp (zes tanden en meer) 1e prijs 35 fr. Meertens «55» Vroenhoven vervangen door Jageneau «157» Bolré (art. 5 van het regl.) 2e pr. 30 fr. Jamar «138» Bolré 3e pr. 25 fr. Duchateau «130» Emael vervangen door Heynen «22» Sichen (art. 5 voormeld). 4e pr. 20 fr. We Baillien «59» Sichen vervangen door we Baillien «58» Sichen 5e pr. 15 fr. Heynen «23» Sichen vervangen door Jansen «82» Lanaye. 6e pr. 10 fr. Roy «12» Emael. 7e pr. 10 fr. Stevens «100» Riempst. 8e pr. 10 fr. overgebracht van den 3e prijsk. (vaarzen) Coenegracht «50» Laeffelt.

2e Prijskamp (1 tot 4 tanden) 1e prijs 25 fr. Coenegracht «63» Laeffelt. 2e pr. 20 fr. Hackens «38» Sichen. 3e pr. 15 fr. we Baillien «165» Sichen, 4e p. 10 fr. we Baillien «166» Sichen vervangen door Duchateau «40» Emael.

3e Prijskamp (vaarzen zonder tanden) 1e prijs 20 fr. Coenegracht «108» Laeffelt. 2e pr. 15 fr. Bonzen «120» Canne. 3e pr. 10 fr. Coenegracht «109» Laeffelt overgebracht tot prijskamp 1, 4 pr. 5 fr. overgebracht tot den volgenden prijskamp :

4e Prijskamp (kalveren voortkomende van ingeschreven ouders) 1e prijs 20 fr. Roy «179» Emael. 2e pr. 15 fr. Bonzen «175» Canne. 3e pr. 10 fr. Nelissen «177» Sichen, 4e pr. 5 fr. Heynen «195» Sichen.

Prijskamp tusschen hoornvee ter inschrijving aangeboden.

1e prijs 10 fr. Hackens «222» Sichen. 2 pr. 10 fr. Coenegracht «214» Laeffelt. 3 pr. 5 fr. Meertens «209» Heuklom. 4 pr. 5 fr. Jamar «216» Bolré. 5e pr. 5 fr. Nelissen «217» Sichen. 6 pr. 5 fr. Roy «206» Emael. 7 pr. 5 fr. Coenegracht «213» Laeffelt. 8e p. 5 fr. Meertens «210» Heuklom.

Keurders : De heeren Bartholeyns Hasselt, Bollen Bilsen en Derwa Bommershoven.

Voor het Bestuur van Landbouwcomice en Veestamboek :
De Sekretrs Schatbrs, *De Voorzitters*,
A. G. BAILLIEN P. COENEGRACHT
G. JANS. N. LOVERIX.

HONDEN.

1e Prijskamp. Ruien 1e prijs 15 fr. aan Tom toebehoorende aan Paul Reggers van Lanaye.

2e prijs hondentuig, Gilles Croughs Tongeren.

3e prijs 10 fr. verdeeld tusschen Blondpie van Meers «Fall-Mheer» en Turc van Palmans «Fall-Mheer.»

2e prijskamp. Teven 1e prijs 15 fr. Yonne van Jodogne Lanaye.

2e prijs 10 fr. Fanny van Beusen Fall-Mheer.

3e prijs hondentuig, Lionne van Gilles Croughs Tongeren.

3e prijskamp. Hondengespannen, 1e pr. 15 fr. Jodogne Lanaye.

2e prijs 10 fr. Gilles Croughs Tongeren.

3e prijs 5 fr. Casimir Smets Bilsen.

Eere-medalies verleend door de Koninklijke Maatschappij St-Hubert aan de honden die het meest het zuiver ras «mâtin» nabijkomen.

1. Yonne van Jodogne Lanaye. 2. Teef van J. Wercks Hasselt, 3. Tom aan P. Reggers Lanaye.

Prijskamp tusschen geprimeerde honden, 1e pr. 15 fr. Boby van Jodogne Lanaye, 2e pr. 15 fr. Teef van Jos. Wercks Hasselt.

Aardigste of nuttigste gespan : M. Keppenne Canne, 10 fr.

Keurder : M. BARTHOLEYNS, rijksveearts Hasselt.

Brief uit Luik.

DE LUIKSCHE APACHEN AAN HET WERK.

EENE LAFFE DAAD. — DE PROCESSIE AANGEVALLEN. — DE STOET VAN JONGE MAAGDEKENS UITEENGESLAGEN.

Men schrijft ons uit Luik 21 Juni :

Goddank de groote plechtigheden begonnen op H. Sacramentsdag, zijn zondag afgeloopen met een waren triomfdag.

De H. Eva, de kluizenares van St-Martin, heeft hierboven ongetwijfeld ten beste gesproken voor hare medeburgers, want het weer is tegen allen schijn gunstig geweest aan de groote processie, die deze feesten moest bekroonen.

Niet alleen heeft deze processie al hare beloften gehouden, maar zij heeft elke verwachting overtroffen door de pracht en 't indrukwekkend karakter van den stoet, zij heeft ze overtroffen vooral door de uiting van geloof en godsvrucht, die zij heeft uitgelokt van wege de bevolking.

Maar juist omdat het een triomf was heeft de hel ze niet laten voorbijgaan zonder kreten van woede te slaken, zonder te pogen er verwarring in te brengen en de optocht door de stad te verhinderen.

IJdele pogingen ! de vijanden van God en van het christelijke volk zijn er aan geweest voor hunne beleedigingen en godslasteringen, voor hunne laffe en heiligschennende pogingen : nog voor de processie ten einde was waren zij reeds verdwenen.

Iemand zegde naast mij : 't Zijn slechte Belgen ; de vrijheid die wij genieten weegt hun zwaar ; zij zijn jaloersch van Frankrijk (er is wel reden toe !) en hebben hun model genomen op de Apachen.

Indien het zoo is, zullen zij vandaag geleerd hebben dat Luik niet zoo diep is gevallen als Parijs, en dat bij ons de eerlijke menschen niet geneigd zijn, zich te laten mishandelen door eene bende schoelies.

Na 't einde der hoogmis, gezongen in de basiliek van St-Martin door den nuncius van den Paus, Mgr Granito di Belmonte, zette de godvruchtige stoet zich in beweging. Hij was zeer lang want de verschillende parochies der stad hadden er contingenten heengezonden, elk voorafgegaan door hunne banier.

Mgr Granito nam geen deel aan de processie, maar keerde na de hoogmis naar Brussel terug.

De aangeduiden weg volgende, heeft de processie eerst het westelijk kwartier doorloopen ; vandaar zakte zij af naar de St-Lambertusplaats, wieg van de oude stad der prinsbisschoppen, om eindelijk tot het oude vertrekpunt terug te keeren.

Op 't eerste gedeelte van den weg werd het H. Sacrament gedragen door Z. H. Mgr Rutten, bisschop van Luik, die den zegen gaf aan de kapel opgericht op de St-Severinusplaats.

Een andere kapel was gebouwd op de St-Lambertusplaats en daar heeft Z. E. de kardinaal aartsbisschop van Mechelen, met het H. Sacrament de overgroote menigte geregend, die op het plein was samengestroomd.

't Is ook Z. E. die bij den terugkeer het H. Sacrament heeft gedragen, tot dat de indrukwekkende stoet de St-Pieterstraat en den St-Martinusberg beklimmend, terugkeerde in de basiliek.

Voor den troonhemel, die het H. Sacrament beschutte, gingen met den mijter op het hoofd en den staf in de handen, verscheiden bisschoppen en oversten van abdijen. Wij bemerken namelijk de bisschoppen van Gent, Namen, Doornik, Brugge, Troyes (Frankrijk), Roermond, Mgr Van den Branden de Reeth, aartbisschop van Tyr, de gemijterde abten van Val Dieu, Parc, Averbode enz.

Daar het bijzonder doel van de processie was hulde te brengen aan de H. Eva, werd de aandacht vooral getrokken door de kas, die hare relikwieën bevatte.

Rondom droegen jongelingen vaandels, waarop de verschillige episoden waren afgebeeld van het leven der kluizenares, die de roem is der kerk van den H. Martinus.

Drie jonge meisjes verbeeldden de drie kloosterzusters, die meewerkten aan de instelling van het H. Sacramentsdag, te weten : de H. Juliana de Cornillon, de H. Eva en Isabella van Hoei.

Dan volgden, als geleide van deze drie trouwe dienstmaagden Gods, de jonge meisjes, opgevoed in het gesticht, gezegd der « Jeunes économes ».

Zoudt gij het kunnen gelooven ? Het zijn die arme kinderen, verzorgd door de katholieke liefdadigheid, welke zijn aangevallen door de schoelies, waarover ik hooger gesproken heb.

Met een oogslag hadden zij gezien dat daar het zwak gedeelte van den stoet was. Daarin bedrogen zij zich niet ; want aan dien kant waren de mannen zeldzaam. Deze hadden zich vooral geschaard rond den groep der bisschoppen, en vormden eene eerewacht rond het H. Sacrament.

De policie van haren kant had bevel gekregen in 't bijzonder te waken op de hooge geestelijkheid, ten einde ze, zoo noodig te vrijwaren voor de beleedigingen van het kanalje.

Wie had ook kunnen voorzien dat de aanvallers hunnen moed zouden hebben willen toonen tegenover eene groep jonge meisjes, die onder geleide van eenige kloosterzusters in den stoet gingen met godvruchtige zinnebeelden, spreuken en onder het zingen van geestelijke liederen ?

Dappere Luikenaars (1) bedekt u het gelaat. Deze schandelijke eerlooze daad, die men onmogelijk achte, is heden in uwe stad gepleegd door een hoop schoelies.

Door hunne kreten, hunne bedreigingen, sommigen zelfs door het gezwaai hunner stokken, hebben zij die kinderen schrik aangejaagd en eene paniek veroorzaakt, die bijna de wanorde bracht in de processie; daar de voorste groepen verschrikt omkeerden naar degenen die ze volgden.

De schoelies waren hoogstens 50 man sterk ; maar voorzien van fluitjes — het wapen der dapperen — maakten zij gerucht voor vijfhonderd.

Niettemin, toen zij op de St-Lambertusplaats begonnen te fluiten als bezetenen, op het zoo plechtig oogenblik der benedictie, bereikte het helsch lawaai nauwelijks de kapel.

Door eene behendige beweging hadden de gendarmen de plaats ontruimd en zij hielden de betoogers op afstand.

De goddeloosheid is kanalje, heeft De Maistre gezegd. Zij heeft dit vandaag te Luik genoeg getoond : met eigen oogen heb ik, voorbij de *Populaire* gaande, op de « Place Verte » een groep mannen en vrouwen gezien, die met verdwaasde oogen en vertrokken gelaat, de vuist ophieven tegen de bisschoppen en die, indien zij gedurfd hadden, eenen aanval zouden gedaan hebben op het H. Sacrament zelf.

God vergeve het hun ! Maar waarlijk de haat, zoo ver gekomen zijnde, doet sidderen, en men vraagt zich af of die nog menschelijk is en of men er niet eenige gevallen van bezit des duivels moet in zien.

Maar ik hecht te veel belang aan de weinige schaduwen, die verre van den glans van dien schoonen, onvergetelijken dag te verminderen, er integendeel de beteekenis van verhoogen.

Voor één godslasteraar, die van verre beleedigde, waren er duizenden en duizenden geloovigen toegeloopen, om neer te knielen voor het H. Sacrament en het te aanbidden.

De policie, die zeer goed haren plicht heeft gedaan, heeft eenige personen aangehouden ; telkens zij een woelmaker vastgreep, juichte het volk toe en het publiek heeft als één man de ellendigen geschandvlekt, die vrijen loop gevend aan hunne anti-godsdienstige razernij, tevens de vernederende ondervinding hebben opgedaan van hunne onmacht en inpopulariteit.

Er werden in 't geheel 17 personen aangehouden, waaronder verscheidene vreemd aan de stad.

Het volk van Luik, daarentegen, heeft bewezen dat het niet ontaard is van zijne voorvaderen : evenals zij, is het altijd bereid aan het H. Sacrament een eed te zweeren van onwankelbaren trouw ; evenals zij en zooveel als zij, bemint en vereert het de nederige kluizenares van de XIIIe eeuw, die met de H. Juliana de eer deelt, den H. Sacramentsdag te hebben doen instellen.

En de H. Eva zullen de Luikenaars voortaan nog met meer vertrouwen aanroepen, nu de Kerk de vereering heeft goedgekeurd, welke zij haar sedert eeuwen bewezen.

* * *

Toen de processie was afgeloopen heeft Mgr Joseff, de ieverige pastoor-deken van de basiliek van den H. Martinus, in zijne pastorij een diner aangeboden aan de prelaten, de kanunnikken en een zeker getal wereldlijke notabiliteiten, die hem hebben geholpen voor het welgelukken van deze schoone feesten.

Z. E. Kardinaal Goossens, die aan tafel voorzat, heeft gedronken op de gezondheid van den H. Vader en heeft met de vriendelijkheid, die hem kenmerkt, het bisdom Luik geluk gewenscht, om dat het eene heilige te meer heeft in den Romeinschen kalender.

Mgr Rutten, bisschop van Luik, antwoordde en dronk aan den bisschop van Troyes, gezeten aan de linkerzijde van Z. E. Het bisdom Troyes heeft ook een deel op te eischen in de inrichting van H. Sacramentsdag, aangezien de Paus, die het feest instelde, Urbanus IV, tot dit bisdom behoorde alvorens den zetel van Petrus te beklimmen.

Mgr de bisschop van Troyes bedankte in zijn antwoord op diepgevoelde wijze België, voor de gastvrijheid, die het verleent aan de Fransche kloosterlingen.

Mgr de bisschop van Gent dronk aan den voorspoed van het brave volk van Luik, wier eerbiedige en sympathieke houding hij had bewonderd tijdens de processie.

Eindelijk Mgr Joseff, antwoordend op de gelukwenschen van zijnen bisschop, zegde eenige vriendelijke woorden tot zijne gasten, op welke hij al te nederig al de verdiensten overbracht over het welgelukken der feesten van de H. Eva.

Mgr Korum, de dappere aartsbisschop van Trier, had beloofd aanwezig te zijn, maar weerhouden door dringende plichten in zijn bisdom, verontschuldigde hij zich per telegram.

Mgr de bisschop van Luik, gelaste zich, onder toejuichingen der aanwezigen, Mgr Korum telegrafisch te antwoorden, door hem in naam der Belgische katholieken warme gelukwenschen toe te sturen voor het katholiek Centrum, dat weer zegepralend uit de kiezingen in Duitschland is te voorschijn getreden.

Te 4 ure is Z. E. naar Mechelen vertrokken en een uur later waren al de dischgenooten uitgegaan. Allen waren verrukt over de hartelijke gastvrijheid van Mgr Joseff.

M.

BUITENLAND.

Frankrijk.

Godsdienstoorlog.

De hertogin d'Uzès is vrijdag voor de correctionneele rechtbank verschenen.

Zij wordt vervolgd omdat zij een huis ter beschikking gesteld heeft eener niet toegelaten kloostergemeente !

In Frankrijk is het verboden een onderkomen te geven aan vrouwen, die men op straat jaagt.

Mev. d'Uzès werd enkel kort ondervraagd. Zij verklaarde dat de eigendom haar toebehoorde en dat het haar recht is, de gastvrijheid te verleenen aan wie zij wil.

* * *

ERGE GEBEURTENISSEN TE MARSEILLE.

Vrijdag is de processie, die het H. Sacramentsoctaaf in de kathedraal besloot, onderbroken geweest door gefluit en gezang van de « Carmagnole » en de « International », door eene groep vrijdenkers, op het oogenblik dat de geestelijkheid op de kerktrappen verscheen.

De katholieke jeugd, die de kerk beschermde, antwoordde met het geroep : Leve de vrijheid ! en er ontstond eene hevige botsing in dewelke 4 man werden gewond.

Te Angers is zondag de processie verboden.

* * *

Men seint uit Brest dat tijdens de processie te Lambezellec *ernstige onlusten* plaats hadden. De vrijdenkers hebben de policie uiteengeslagen en daarna de processie overrompeld : 15 *personen zijn gewond.*

* * *

Ziehier nadere inlichtingen over de onlusten te Lambezellec :

Op het oogenblik dat de processie buiten kwam en de katholieken zongen : « Nous voulons Dieu » begonnen de revolutionnairen de « Carmagnole » te zingen.

Eene algemeene botsing ontstond. Men sloeg met stokken en regenschermen. De gendarmerie werd overrompeld en de processie uiteengeslagen. *Jonge maagdekens werden bloedend en gewond in de apotheken binnengedragen.*

Men bracht daar ook mannen en vrouwen binnen.

Eene compagnie voetvolk chargeerde de socialisten, die met steenen naar het kruis wierpen onder het zingen der « Internationale ».

De revolutionnairen sloegen op de gendarmen met zware knuppels.

De 15-jarige Philomène Bouguen, die in de processie ging, is met eene schedelbreuk weggevoerd. De verontwaardiging is algemeen.

* * *

Te Nantes waren de grootste voorzorgen genomen om den terugkeer der onlusten van verleden zondag te voorkomen.

Ondanks die maatregelen hebben een 100-tal godsdiensthaters, toen de processie rond de kerk van St-Clément ging, de geestelijkheid uitgejouwd.

De gendarmerie heeft moeten chargeeren. Verscheidene personen werden gewond, 6 zijn er aangehouden.

Al de kerken waren bewaakt door gendarmerie en de troepen hielden de straten bezet.

ERGE ONLUSTEN TE ST-ETIENNE.

Zaterdag hebben bloedige onlusten plaats gehad te St-Etienne, naar aanleiding der verschijning der PP. Capucienen voor de rechtbank.

De socialisten hebben de groep der paters en hunne vrienden, met stokken aangevallen.

Zij hebben den ganschen dag een waar schrikbewind uitgeoefend.

's Avonds werden de woning van M. Gay, advocaat der paters, alsook het klooster der Capucienen, door het schuim vernield.

Het aantal gewonden is aanzienlijk.

Al de socialisten waren gewapend met gevaarlijke korte stokken, waaraan, in eenen lederen riem, steenen waren vastgemaakt.

De gendarmerie heeft herhaaldelijk het gespuis gechargeerd.

HET
Servische koningsdrama.

INTREDE DES KONINGS

Men doet te Belgrado zijn uiterste best om goed voor den dag te komen bij de intrede van den nieuwen koning. De straten zullen schitterend